

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 15. februar 2022

Sak

2021/2150 Foreningen Meløy Frivilligsentral – org.nr. 927 348 098 – klage over avslag på søknad om godkjenning som lotteriverdig organisasjon

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

Lotteritilsynet mottok 30. august 2021 søknad fra Foreningen Meløy Frivilligsentral (klager) om godkjenning som lotteriverdig organisasjon datert 27. august 2021.

Lotteritilsynet sendte e-post 12. oktober 2021 til klager og etterspurte årsregnskap for 2020 og 2019. Klager sendte etterspurt dokumentasjon til tilsynet 14. oktober 2021.

Lotteritilsynet avslo søknaden 28. oktober 2021, med den begrunnelse at klager ikke ivaretar et samfunnsnyttig eller humanitært formål. Tilsynet viser til at klager i all hovedsak fremstår å være drevet av offentlige midler, og at dette skaper en sterk tilknytning til det offentlige.

Klager påklaget vedtaket 2. november 2021. Klager viser til at foreningen for 2021 mottok 440 000 kroner fra Kulturdepartementet, og at de siste årene er det mottatt et årlig tilskudd på 235 000 kroner fra Meløy kommune. Midlene er til driften av frivilligsentralen med en person ansatt i 100 prosent stilling. Det er ifølge klager krav om 40 prosent lokal finansiering og en person ansatt i 100 prosent stilling, for å motta støtte fra Kulturdepartementet. Klager mottok i 2019 og 2020 henholdsvis 9 925 kroner til sammen fra Nordre Meløy Sanitetsforening og en fotballcup (Baroncuppen) som skulle avvikles, og 83 077 kroner fra Nordenfjelske Bykredits stiftelse.

Klager har som formål å hjelpe de som står utenfor organisert aktivitet, og samarbeider med etablerte lag og foreninger. For å styrke samarbeidet og skape gode møteplasser, har klager etablert et «frivillighetens hus» i de nye lokalene. Klager viser til at Meløy er en liten kommune som mangler mange samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner, slik som Røde Kors, Norsk Folkehjelp, Kirkens Bymisjon og Blå Kors. I tillegg har etablerte foreninger som saniteten, pensjonistforeningen og Lions vansker med å rekruttere nye medlemmer. Klager hevder at frivilligsentralen kan dekke noe av behovet og være

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

til stede med aktiviteter for de som ville blitt ivaretatt av større organisasjoner i de store byene. Støtten fra Kulturdepartementet og Meløy kommune er viktig for å sikre driften av foreningen. Støtten fra kommunen er imidlertid usikker, ettersom det er oppgavene som ikke er lovpålagte som først står i fare for innsparing på grunn av kommunens økonomi. Klager hevder videre at foreningen er avhengig av midler til aktivitet for å utvikle seg videre, og at bingo er en aktivitet som er etterspurt. Bingo er en aktivitet med sosialt fellesskap der en kan møte fritt uten krav eller tilknytning, og der overskuddet går tilbake til lokale og gode formål. I samarbeid med andre lag og foreninger hevder klager at foreningen kan skape møteplasser og aktiviteter for mange forskjellige grupper mennesker. Klager ber derfor om en ny vurdering av søknaden, og håper at tilknytningen til det offentlige vil bli ansett som nødvendig og at den ikke blir vektlagt så sterkt i vurderingen. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og har oversendte klagen med innstilling 8. desember 2021 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. (lotteriloven).

Etter lotteriloven § 4, jf. § 6 kreves det tillatelse fra Lotteritilsynet for å avholde lotterier, med unntak av lotterier som nevnt i § 7. Godkjenning kan bare gis til organisasjoner som i sin virksomhet ivaretar et humanitært eller samfunnsnyttig formål, jf. lotteriloven § 6 annet ledd, jf. § 5 og forskrift 21. desember 2021 nr. 1366 om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m. (forskriften) § 2-1 første ledd.

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Foreningen Meløy Frivilligsentral sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 28. oktober 2021 om avslag på søknad om godkjenning som lotteriverdig organisasjon.

For å bli godkjent som lotteriverdig, er det et vilkår at organisasjonen i sin virksomhet ivaretar et samfunnsnyttig eller humanitært formål, jf. lotteriloven § 6 annet ledd, jf. § 5 første ledd og forskriften § 2-1 første ledd.

Av lovens forarbeider (NOU 1988: 14 «Ny lotterilov» side 14, Ot.prp. nr. 58 (1993-1994) «om lov om lotterier mv.» side 10 og Ot.prp. nr. 84 (1998-1999) «Om lov om lotterier m.v. og Statens Lotteritilsyn» side 27-28) fremgår det hvilken praksis som har vært fulgt ved vurderingen av om en organisasjon er lotteriverdig etter lotteriloven. I Ot.prp. nr. 84 (1998-1999) side 27 fremgår det at «[d]et gis ikke lotteritillatelse til formål som er typisk offentlige oppgaver, herunder kommunale og fylkeskommunale oppgaver.» På side 28 står det at «[v]ed vurderingen av hvilke formål som anses som lotteriverdig, kan det bl.a.

være aktuelt å legge vekt på hvorvidt formålet i betydelig grad mottar støtte fra det offentlige til driften.»

Lotteritilsynet har begrunnet avslaget med at klager i all hovedsak fremstår å være drevet av offentlige midler, og at dette skaper en sterk tilknytning til det offentlige.

Lotterinemnda bemerker at organisasjoner som mottar støtte fra det offentlige, kan få lotteritillatelse, se NOU 1988: 14 side 14. Etter nemndas syn kan ikke et avslag begrunnes med dette alene, jf. Lotterinemndas vedtak i sak 2014/15. Selv om søkerorganisasjonen mottar støtte fra det offentlige, betyr ikke det nødvendigvis at organisasjon utfører typisk offentlige oppgaver. Det kan være at det offentlige anser søkerorganisasjonens virksomhet som så viktig at en ønsker å bistå økonomisk. Støtte fra det offentlige kan være et moment i vurderingen av om oppgavene anses typisk offentlig, eller støtten kan medføre at organisasjonen ikke kan anses å ha behov for lotteriinntekter og således kan utelates etter en behovsvurdering etter lotteriloven § 6 tredje ledd.

Lotteritilsynet har i innstillingen til Lotterinemnda side 2 vist til Lotterinemndas vedtak i sak 2019/646 for å begrunne avslaget. Saken omhandlet Norges Frivilligsentraler som er en interesseorganisasjon for frivilligsentralene i Norge. Nemnda kom til at Norges Frivilligsentraler hovedsakelig er en interesseorganisasjon, tilsvarende som fagforeninger og yrkesorganisasjoner, og at organisasjonens øvrige aktivitet i stor grad finansieres gjennom tilskudd fra det offentlige, og at Norges Frivilligsentraler ikke skulle gis lotteritillatelse på dette grunnlaget. Etter nemndas syn har avgjørelsen begrenset overføringsverdi til den foreliggende saken, ettersom avslaget ble gitt på et annet grunnlag. Nemnda bemerker også at det på nåværende tidspunkt er 14 frivilligsentraler som er godkjent som lotteriverdige.

Lotteritilsynet har i denne saken kun vist til størrelsen på støtten fra det offentlige i forhold til klagers totale inntekter. Lotterinemnda understreker at det i vurderingen av om klager i sin virksomhet ivaretar et humanitært eller samfunnsnyttig formål, også skal legges vekt på klagers formål og virksomhet. Tilsynet må derfor også vurdere om klagers aktivitet er samfunnsnyttig. Nemnda kan ikke se at tilsynet har lagt vekt på alle relevante forhold ved vurderingen, og har på bakgrunn av dette kommet til at tilsynets vedtak skal oppheves. Saken sendes tilbake til tilsynet for ny behandling.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal oppheves og sendes tilbake til tilsynet for ny behandling.

Vedtak

Lotteritilsynets vedtak 28. oktober 2021 oppheves. Saken sendes tilbake til tilsynet for ny behandling.

Dokumentet er godkjent elektronisk